Bruk av betongkappsag

Dokumentnr.	GE-2.05-19 R
Type	Rutine
Kapittel	2.05 Bruk av maskiner og utstyr
Gjelder for	Alle ansatte, innleide og underentreprenører som bruker håndholdt betongkappsag, bensindrevet eller elektrisk
Revisjon / dato	Rev. 01 · Utkast
Utarbeidet av	HMS- og kvalitetsleder
Godkjent av	Daglig leder
Krav og grunnlag	ISO 45001 8.1; Forskrift om utførelse av arbeid kap. 10 og 12; Forskrift om tiltaks- og grenseverdier; Maskinforskriften
Erstatter	SmartDok 0205-056 R

1. Formål og omfang

Rutinen skal hindre skader og ulykker ved bruk av betongkappsag, for eksempel ved kapping av betongrør, kumringer, kantstein og betongkonstruksjoner. Den gjelder både bensindrevne og elektriske sager.

2. Ansvar

Rolle	Ansvar
Anleggsleder	Sørger for at brukeren har fått dokumentert opplæring på sagen, og for tiltak mot støv og støy.
Formann	Følger opp på stedet at sikkerhetsavstanden holdes og at verneutstyr brukes.
Operatør (bruker)	Har ansvaret for rutinen. Kontrollerer og bruker sagen etter rutinen, og sørger for at sikkerhetsavstanden holdes.

3. Arbeidsgang

3.1 Før bruk

Opplæring og kompetanse

- Få dokumentert opplæring på sagen av en kompetent person, se **GE-1.03-09 R** og **GE-1.03-10 D**.
- Gå gjennom bruksanvisningen.
- Brukeren skal kjenne til farene ved kvartsstøv, se **GE-2.04-17 R**.

Kontroll før bruk

1. Sjekk at alle verneinnretningene er forsvarlig montert og virker.
2. Sagen skal ha QuickStop som virker. QuickStop er en mekanisme som stanser sagbladet umiddelbart hvis sagen plutselig vipper oppover (kast). En egen spak på sagen viser at den har QuickStop-funksjon.
3. Elektrisk sag: sjekk bryteren for å koble fra strømtilførselen. Kontroller at kablene er uten skader og ligger slik at de ikke blir skadet.
4. Forsikre deg om at det ikke går rør eller elektriske kabler i arbeidsområdet eller i materialet som skal kappes.
5. Ta en funksjonstest.

Sikkerhetsavstand

> **Viktig:** Sikkerhetsavstanden rundt betongkappsagen er 15 meter. Brukeren har ansvaret for at tilskuere og dyr holder seg utenfor dette området.

Verneutstyr

Bruk dette verneutstyret, se også **GE-2.01-03 R**:

- hjelm, hørselvern og øyevern,
- kraftige arbeidshansker,
- egnet åndedrettsvern,
- tettsittende, kraftige og komfortable klær som gir full bevegelsesfrihet. Ikke bruk klær av nylon, polyester eller rayon, fordi de kan ta fyr,
- sko eller støvler med ståltupp og sklisikker såle.

Bensindrevet sag: drivstoff

- Sørg for god ventilasjon ved fylling eller blanding av drivstoff (bensin og totaktsolje).
- Vær forsiktig med drivstoff. Drivstoff og drivstoffdamp er svært brannfarlig. Vær oppmerksom på brann-, eksplosjons- og innåndingsfare.
- Ingen røyking eller varme gjenstander i nærheten av drivstoffet.
- Stans motoren og la den kjøle seg ned noen minutter før du fyller drivstoff. Fyll aldri drivstoff mens motoren går.
- Åpne tanklokket sakte, slik at et eventuelt overtrykk forsvinner.
- Trekk tanklokket godt til etter fylling. Et løst lokk kan løsne av vibrasjonene, og bensin kan lekke ut og gi brannfare.

Start aldri sagen etter fylling hvis

- du har sølt drivstoff på sagen. Tørk av og la bensinrestene fordampe,
- du har sølt drivstoff på deg selv eller klærne. Skift klær, og vask huden som har vært i kontakt med drivstoff, med såpe og vann,
- sagen lekker drivstoff. Kontroller sagen regelmessig for lekkasjer.

3.2 Under bruk

- Sørg for at du står stødig når du bruker sagen.
- Hold det ryddig rundt sagen. Fjern kapp og lignende.
- Bruk de påmonterte verneinnretningene.
- Sørg for at arbeidsområdet er godt nok opplyst.
- Vær oppmerksom på kast.
- Hold alltid sagen med to hender.
- Stå parallelt med sagen, ikke rett bak den.
- Gå aldri rundt med sagen når skjæreutstyret er i bevegelse.
- Kapp vått der det er mulig, for å dempe kvartsstøv, se **GE-2.04-17 R**.

> **Viktig:** Arbeid ALDRI med betongkappsag fra stige.

3.3 Etter bruk: parkering og sikring

1. Slå av sagen med strømbryteren eller stoppknappen.
2. Sørg for at sagbladet har stanset helt før du setter sagen ned.
3. Trekk ut kontakten når en elektrisk sag ikke er under oppsyn.
4. Sikre sagen slik at uvedkommende ikke kan skade seg på den.
5. Rengjør sagen, meld fra om skader til nærmeste leder og sett den på anvist plass.

4. Kontroll, registrering og dokumentasjon

- Dokumentert opplæring registreres i SmartDok (kompetanse).
- Eksponering for kvartsstøv føres i registeret over eksponerte arbeidstakere når det er aktuelt, se **GE-1.03-33 R**.
- Skader og uønskede hendelser meldes som RUH i SmartDok.

5. Referanser

- Forskrift om utførelse av arbeid kap. 10 og 12
- Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (støy og kvartsstøv)
- Forskrift om maskiner (maskinforskriften)
- **GE-1.03-09 R** Opplæring i bruk av arbeidsutstyr
- **GE-1.03-10 D** Dokumentert opplæring i bruk av arbeidsutstyr
- **GE-1.03-33 R** Register over eksponerte arbeidstakere
- **GE-2.01-03 R** Bruk av personlig verneutstyr
- **GE-2.04-17 R** Forebygging og reduksjon av eksponering for kvartsstøv
- **GE-2.05-01 R** Bruk av arbeidsutstyr
- **GE-2.08-11 R** Håndtering av brannfarlig stoff

Revisjonshistorikk

Rev.	Dato	Endring	Godkjent av
01	Utkast	Første utgave i GE-håndboka. Skrevet om fra SmartDok 0205-056 R.	Daglig leder